

Uttalande från *Feministiska initiativgruppen*:

”Rätten att göra motstånd” – Ett feministiskt manifest

Antaget 7 juli 2022

Publicerat av den ukrainska nättidskriften *Commons*, 7 juli 2022¹

Vi ukrainska feminister manar feminister i hela världen att stå solidariska med det ukrainska folkets motstånd mot det rovgiriga, imperialistiska krig som Ryska Federationen har inlett. I skildringar av krig framställs kvinnor ofta som offer. Men i själva verket spelar kvinnor också en avgörande roll i motståndsrörelserna, både vid stridsropan och på hemmafronten: från Algeriet till Vietnam, från Syrien till Palestina, från Kurdistan till Ukraina.

Författarna bakom Manifestet *Feminister mot kriget*² förnekar Ukrainas kvinnor denna rätt till motstånd, som utgör en grundläggande del av de förtrycktas självförsvar.³ Vi däremot ser solidaritet mellan feminister som en politisk handling, som måste lyssna till rösterna från dem som direkt drabbas av imperialistisk aggression. Feministisk solidaritet måste försvara kvinnors rätt att självständigt avgöra sina behov, politiska mål och strategierna för att uppnå dem. Långt före den nuvarande situationen kämpade ukrainska feminister mot systemisk diskriminering, patriarkat, rasism och kapitalistisk utsugning. Vi har fört och kommer att fortsätta att föra denna kamp under krig som i fredstid. Men den ryska invasionen tvingar oss att fokusera på det ukrainska samhällets allmänna försvarsansträngningar: kampen för överlevnad, för grundläggande fri- och rättigheter, för politiskt självbestämmande. Vi manar till en upplyst bedömning av en specifik situation och inte till abstrakta geopolitiska analyser, som struntar i det historiska, sociala och politiska sammanhanget. Abstrakt pacifism som fördömer alla parter i kriget leder i praktiken till ansvarslösa lösningar. Vi betonar den avgörande skillnaden mellan våld som medel för förtryck och som legitimt medel för självförsvar.

Den ryska aggressionen undergräver de landvinningar som ukrainska feminister har uppnått i kampen mot politiskt och socialt förtryck. I de ockuperade områdena använder den ryska armén massvåldtäkter och andra former av könsbaserat våld som en del av den militära strategin. Det valde som den ryska regimen har etablerat i dessa områden innebär risk för att HBTQ-personer kommer att betraktas som kriminella och till att våld i hemmet avkriminaliseras. Runt om i Ukraina blir problemet med våld i hemmet alltmer akut. Omfattande förstörelse av civil infrastruktur, hot mot miljön, inflation, varubrist och en befolkning tvingad på flykt utgör hot mot den sociala reproduktionen – under särskilt svåra och besvärliga förhållanden – och mot kvinnor. Ökande arbetslöshet och den nyliberala regeringens attacker mot de arbetandes rättigheter fortsätter att skärpa de sociala problemen. På flykt undan kriget tvingas många kvinnor att lämna landet och hamnar i en sårbar situation på grund av svårigheter med bostäder, social infrastruktur, stabila inkomster och hälsovård (bl a preventivmedel och aborter). De riskerar också att hamna i sexhandel.

Vi manar feminister i hela världen att stödja vår kamp. Vi kräver:

- rätt till självbestämmande, skydd av liv och grundläggande rättigheter, och det ukrainska folkets rätt till självförsvar (också i väpnad form) – liksom för andra folk utsatta för imperialistisk aggression:

¹ <https://commons.com.ua/en/right-resist-feminist-manifesto/>

² Detta manifest finns med som bilaga till Cathrine Samarys artikel [Kommentarer till det “Feministiska manifestet mot kriget”](#)

³ För en utförlig kritik av detta manifest, se Cathrine Samarys [Kommentarer till det “Feministiska manifestet mot kriget”](#)

- en rättvis fred, baserad på självbestämmande för Ukrainas folk, både i de områden som Ukraina kontrollerar och i de temporärt ockuperade områdena, där hänsyn måste tas till intressena hos arbetare, kvinnor, HBTQ-personer, etniska minoriteter och andra förtryckta och diskriminerade grupper.
- internationella domstolar för krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten under imperialistiska krig av Ryska Federationen och andra länder;
- effektiva säkerhetsgarantier för Ukraina och effektiva mekanismer för att förhindra framtida krig, aggression, eskalering av konflikter i regionen och i omvärlden;
- rörelsefrihet, skydd och social trygghet för alla flyktingar och internt omplacerade personer oberoende av ursprung;
- skydd för och utökade rättigheter för de arbetande, motstånd mot exploatering och super-exploatering och stärkt företagsdemokrati;
- prioritering av sfären av social reproduktion (daghem, skolor, hälsovård, social trygghet, osv) i återuppbyggnaden av Ukraina efter kriget;
- upphävande av Ukrainas utlandsskuld (och andra länders i den globala periferin) för återuppbyggnad efter kriget och förhindrande av fortsatt åtstramningspolitik;
- skydd mot könsbaserat våld och tryggad effektiv tillämpning av Istanbul-konventionen;
- Respekt för rättigheter och stärkt ställning för HBTQ-personer, nationella minoriteter, personer med handikapp och andra grupper utsatta för diskriminering;
- införande av reproduktiva rättigheter för flickor och kvinnor, bl a allmänna rättigheter till sexundervisning, hälsovård, medicin, preventivmedel och abort;
- tryggad rätt till och erkännande av kvinnornas aktiva roll i den antiimperialistiska kampen;
- inkluderande av kvinnor i alla samhällsprocesser och beslutsfattande, både under krig och i fredstid, på jämlika villkor med männen;
- Idag hotar den ryska imperialismen det ukrainska samhällets existens och påverkar hela världen. Vår gemensamma kamp mot den kräver delade principer och globalt stöd. Vi manar till feministisk solidaritet och agerande för att skydda människoliv samt rättigheter, social rättvisa, frihet och trygghet.

Vi står för rätten att göra motstånd.

Om det ukrainska samhället lägger ner vapnen kommer det inte att finnas något ukrainskt samhälle.

Om Ryssland lägger ner vapnen kommer kriget att ta slut.

Manifestet undertecknat av 879 personer (av dem 597 utanför Ukraina) och 73 organisationer

Översättning: Björn Erik Rosin

Lästips:

Cahtrine Samary: [Mot Rysslands angreppskrig, och om det akuta behovet av en vänster utan koloniala skyggglappar](#) (januari 2023)

[Sotsialnyi Ruch \(ukrainska Sociala rörelsen\) om sig självt](#) (juni 2022)